

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Dr. Schober odrezan.

Izprememba v vladi. — Nova smer v zunanji politiki.

Dogodki na mednarodnem političnem pozorišču so že dalje časa napovedovali novo smer v naši zunanji politiki. Nova smer zahteva tudi nove osebnosti. Zato se je pretekli teden na Dunaju v naglici izvršila tozadevna izprememba vlade. Dosedanji zunanji minister dr. Schober je zapustil svoje mesto.

Dr. Schober je zrastel v policijski službi, kateri se je bil posvetil takoj, ko je končal svoje študije. Leta 1918. je postal predsednik državne policije. Na političnem odru je nastopil prvič leta 1922. kot predsednik vlade. Drugič je bil poklican na to mesto v jeseni leta 1929. Takratni dogodki so nam še v spominu. Vsako nedeljo so paradirale bojne organizacije. Prišlo je že do spopadov med socialisti in Heimatschutzom. Splošno so pričakovali prihod diktature in kakor so stvari izgledale, se je bilo bati državljanske vojne. Razburljive vesti, ki so se širile po naši državi in prehajale tudi v inozemstvo, so omajale zaupanje v takratno vlado. Vsled tega je trpelo predvsem naše gospodarstvo. Upniki so se zbalji za svoje vloge, denar je začel ginevati iz prometa.

Pokazala se je nujna potreba po močni vladi, ki naj bi jamčila za red in tako zopet ojačila omajano zaupanje v vodstvo države. V tistem kritičnem času je prevzel dr. Schober kot zvezni kancler vodstvo vlade. Kot predsednik državne policije je obetal jamstvo, da bo zopet vpeljal mir in red. V tistem času so se sprijaznili z njim tudi socialisti, katere je bil leta 1927 o priliki požiga justične palače na Dunaju hudo razkačil s svojim stroгим postopanjem proti krivcem.

Skoraj leto dni je nato vodil dr. Schober kot zvezni kancler državno krmilo. Izvedel je izpremembo ustave in tako pomiril revolucionarno gibanje Heimatschutza. Njegovega vladanja je bilo konec, ko se je sprl s krščanskimi socialisti radi Strafelle. Krščanski socialisti so zahtevali, naj se Strafella imenuje za predsednika državnih železnic, čemer pa se je dr. Schober protivil. Zato so ga krščanski socialisti zapustili.

Posledica so bile nove volitve v državni zbor v novembru leta 1930. V volilno borbo je posegel tudi dr. Schober sam. Bil je celo nositelj liste nacionalnega gospodarskega bloka. Po volitvah je prišel zopet v vlado, prevzel je kot podkancler vodstvo zunanje politike.

Brezdvomno gre Schoberju velika zasluga za našo republiko. On je bil s svojim političnim nastopom močna opora demokratične misli. Manj srečno roko pa je imel v zunanji politiki. Sicer je v začetku tudi tukaj žel prizanjanje. Iz svojih potovanj v inozemstvo je prinašal lepe uspehe, toda spomladi preteklega leta je nastopil nenadni preobrat.

Takrat sta se sestala na Dunaju dr. Schober in pa nemški zunanji minister Curtius. Po sestanku je bil nepričakovano objavljen načrt carinske zveze med Nemčijo in Avstrijo. Ta nepripravljeni korak je rodil usodne posledice. Inozemstvo je prisluhnilo. Predvsem Francozi so videli v carinski uniji konec avstrijske državne samostojnosti in prvi korak k priključitvi. Namera je trčila na silovit odpor Francije.

Inozemski upniki so pričeli odpovedovati posojila. Ko se je v poletju dr. Schober podal v Ženevo, da bi zagovarjal svoje stališče pred Društvom narodov, so se za njim že podirala tla. Doživeli smo polom Kreditnega zavoda.

O carinski uniji je razprajalo mednarodno razsodišče v Haagu. Toda še preden je bila razsodba objavljena, sta dr. Schober in Curtius podala izjavo, da ne vztrajata več na svojem dogovoru. Curtius je kmalu nato odstopil. Dr. Schober je sicer še vztrajal na svojem mestu, toda njegov položaj je bil napram inozemstvu omajan. Sedaj je prevzel zvezni kancler Buresch sam vodstvo zunanjega ministrstva.

Brezdvomno je stanje našega državnega gospodarstva pospešilo ta razvoj. Državne blagajne so prazne. Že v februarju bo treba izdatke vnovič skrčiti. Država nujno rabi posojila in naklonjenosti inozemstva. Naše časopisje odkrito izraža mnenja, da vlada po dr. Schoberovem odstopu upa na nove kredite, predvsem iz Francije, ki je edina država v Evropi, ki nam lahko pride s svojim bogastvom na pomoč.

V katero smer pojde sedaj zunanjepolitični razvoj, je še nejasno. V zadnjem času se je zopet mnogo govorilo o podonavski federaciji. Predvsem se pojavljajo močne struje vsaj za gospodarsko sodelovanje srednjeevropskih

držav. Tudi iz Českoslovaške in Madjarske so se čuli glasovi, ki so se izrekli za ožje gospodarsko sodelovanje teh dveh držav z Avstrijo. Menda pa se ta misel dosedaj med narodi še ni udomačila; manjka ji še trdnih tal. Ovira jo predvsem še vedno napeti nacionalizem. Treba bo gotovo še mnogo previdnosti in državniške modrosti, ako naj se posreči prvi korak k temu razvoju. V zvezi s podonavsko federacijo se večkrat imenuje ime dr. Seipla. On je brezdvomno državnik in politik mednarodnega kova, ki bi bil tudi zmožen, da izvede zblizanje nasledstvenih držav z Avstrijo. Edino, kar bi ga pri tem oviralo, je morda njegova monarhi-

Pri živčnih bolečinah, glavobolu, protinastih in revmatičnih bolečinah so Togaltablete neprekosljive. Učinek se pojavi takoj, brez škodljivih postranskih učinkov. Vprašajte Vašega zdravnika. V vseh lekarnah. Cena S 2,40.

stična usmerjenost. Podonavski federaciji pa ni nič tako v kvar, kakor da se v zvezi z njo vedno zopet omenja možnost povratka Habsburžanov.

Renegat je strup za večinski narod!

Ugodni uspehi manjšinskega urada v Romuniji. — Romuni nočejo renegatov, ker ti niso nič vredni. — Na Koroškem se vzgaja renegate s pomočjo renegatov! — Kako naj se spozna Slovenca in kako Nemca?

Romunija je bila nekdanj čisto nacionalna država. Po vojni je svoj obseg povečala in dobila v okvir državnih meja tudi prav lepo število manjšin. Te manjšine so bile nezadovoljne s postopanjem vlad napram njim ter so hodile tožiti vlado k Društvu narodov, obtoževale pa so jo tudi na manjšinskih kongresih. V zadnjih letih je vlada ustanovila posebno državno podtajništvo za manjšine, nekak manjšinski urad, in postavila na čelo tega urada zastopnika sedmograških Nemcev Rudolfa Brandscha, priznanega manjšinskega delavca. To državno podtajništvo je prvi manjšinski urad v Evropi. R. Brandsch pravi o nalogah svojega manjšinskega urada:

Naloga takega manjšinskega urada je, da zanese v najširše sloje naroda novo pojmovanje o sožitju med večino in manjšino in razjasni pravi pojem nacionalizma. Pravi nacionalizem sloni na medsebojnem spoštovanju narodovih posebnosti vsakega naroda. Brandsch pravi dalje, da je manjšinski urad obravnaval že 3000 slučajev, od teh 2000 splošne narave, ki so bili deloma ugodno rešeni. Težkoče so, ker so različne manjšine, ki se niti med seboj ne razumejo, in ker Romuni prej sploh niso imeli manjšin.

Vsi Romuni ne morejo razumeti potrebe takega manjšinskega urada. Zato je posl. Serdici v neki interpelaciji zahteval, da se državno podtajništvo za manjšine razpusti. Odgovoril mu je 14. decembra 1931 sam ministrski predsednik Jorga. V svojem odgovoru je izjavil, da mora manjšinski urad ostati, ker je potreben, ker dela ugodno v tem smislu, da ustvari stike manjšin z vlado in romunsko družbo, s katero imajo tudi še druge stike. Manjšine je določil Bog in mi nismo poklicani, da jih ugonobimo.

Ko je govoril ministrski predsednik Jorga o romunskih manjšinah in o pravici prostega razvoja teh, je izrekel besede, ki so krepka klofuta za koroške Nemce. Izjavil je:

„Mi, tako močan narod, tako dragocen, v svojepravnosti tako trdovraten, usposobljen, da se razvija na organični način brez vsakega siljenja potom države, nimamo nobene

želje, da bi uničili etnične skupine z zgodovinskim značajem, ki smo jih našli v pokrajinah, ki so nam bile za vedno dane v srečnem trenutku. Nismo naklonjeni temu, da bi dobrega Nemca ali dobrega Madžara — govorim o važnejših narodih — izpremenili v hinavskega Romuna, ker dotični, ki zapusti svojo preteklost ali proda svojo dušo za gotove prednosti, za narod, ki ga prevzame, ni nobena prednost, ampak strup. Uvaževati je treba tudi, da se narodni pritisk obrne končno proti tistemu, ki ga izvaja.“

Besede ministrskega predsednika Jorga so tako umestne za naše razmere, da jih kar z obema rokama lahko podpisemo. Tudi pri nas so ravno ljudje, ki so zavoljo koristi prodali svoje duše. Toda krivda, da imamo take ljudi, ne zadene nas, ampak nemški narod pri nas, ki je v svoji dosledni raznarodovalni vzgoji vzgojil strup. Ta strup se je vedno vrnil, kadar se je od dobrohotečih Nemcev hotelo uravnati medsebojno razmerje med Nemci in Slovenci na pravični podlagi. Ko se je vložil predlog kulturne avtonomije, kdo je prirejal protestna zborovanja? Ko so prišli Nemci iz rajha v Celovec, da posredujejo, kdo je preprečil sad posredovanja?

Vedno srečavamo ljudi, ki so zapustili svojo preteklost in frlijo v svoji novi „narodnosti“ ter se čutijo zadovoljne in srečne edino v delu, da se drugim, ki so svoji preteklosti ostali zvesti, zagrenjujejo in onemogočujejo preteklosti zvesto narodno življenje. Zato dosledno izrivanje pouka v materinskem jeziku, zato preprečevanje vsakega razvoja narodne zavesti, zato gospodarsko zapostavljenja po deželnem kulturnem svetu itd. Povsod, kjer se hoče slovenski živelj domačega naroda uveljaviti ali napredovati na kulturnem, narodnem, gospodarskem polju, povsod srečamo ovire in zavire teh ljudi, ki pod vsemi mogočimi pretvezami, če drugih ni, pa pridejo z iredento, s prigelbando kot s svojimi največjimi kanoni, skušajo preprečevati vsak pojav slovenske zavesti in navadno tudi z uspehom.

Naš naučni minister dr. Czermak je imel dne 11. decembra 1931 važen govor na Dunaju

o podlagah narodne pripadnosti. Pri tej priliki je povdarjal, da edino pokolenje (rod) in materinski jezik odločujeta o narodni pripadnosti. Raba nemškega jezika sama še ne določuje nemške narodnosti. Na tem stališču stoje vsi narodi, le pri nas pobirajo gospodje, kakor dr. Wutte, dr. Angerer in drugi iz vseh mogočih manjšinskih kotov zavozljane in zaveržene razlage narodne pripadnosti, samo z namenom, da bi pod nemško narodno streho spravili tudi ljudi, ki ne po rodu in preteklosti in ne po materinskem jeziku ne spadajo k nemškemu narodu.

Dokler se tukajšnji Nemci ne povzpejo do splošne, praktične in edino pravilne podlage določevanja narodne pripadnosti, kakor smo jo omenili iz govora zveznega ministra dr. Czermaka, tako dolgo ni mogoče pričakovati pametne in pravične rešitve narodnega vprašanja pri nas. Pod nobenim pogojem se ne bomo odrekli vseh onih, ki jih z nami veže preteklost in materinski jezik. Ako pa prodrejo sedanje namere tukajšnjih Nemcev, potem naj pa prodrejo tudi tam, kjer nemški narod živi v podobnih razmerah kakor mi, kot manjšina. Kdo bo imel večje škodo, to naj si mirno izračunajo Nemci sami.

Zato še vedno upamo, da vendar le prodre mirna in trezna razsodnost v odločujočih glavah, ki preko kričanja preteklosti nezvestih, ki jih Nemci sami tako poniževalno nazivajo „die windischen Germanen“, omogoči spravo med Nemci in Slovenci na podlagi pokolenja in materinskega jezika, ki je zunanji izraz notranje volje, ker le s tem si pridobijo Nemci legitimacijo za doseg in ohranitev pravic svojih manjšin na enaki podlagi.

Nova vlada. Četudi so bili že nekaj časa slišati glasovi, da se nahaja vlada v krizi, so nas vendar neprestano zatrdjevanja krščansko-socialnega tiska, da ni povoda za krizo, utrjevali v tem, da položaj za izpremembo v vladi še ni dozorel. Takoj po občnem zboru, krščansko-socialne stranke v Gradcu dne 27. januarja t. l. je podala dr. Burescheva vlada ostavko. Da mora priti do izpremembe v vladi, je bilo že zdavnaj jasno, ker si Avstrija ni mogla dovoliti dr. Schobra kot zunanjega ministra. Kaj takšnega bi si ne mogla dovoliti niti večja in močnejša država. Zato je žela naša država v zadnjem času v zunanji politiki tudi samo poraze. Dr. Schober je bil namreč tisti, ki je sprožil misel nemško-avstrijske carinske zveze. Francozi igrajo glavno vlogo v Evropi in tem ni bilo vseh. Posledica tega je bila, da Avstrija ni mogla dobiti več zunanjega posojila. Ne gre se pa samo za nova posojila, ampak tudi za stara posojila, ki jih je treba vračati. In naš gospodarski položaj je takšen, da so državne blagajne prazne. S poslovitvijo dr. Schobra je upati, da se bo ugled Avstrije v Franciji izboljšal. Vzrok krize pa je bil tudi spor v krščansko-socialni stranki sami. V stranki je levo krilo, ki je za sporazum z levico, pa je tudi desno krilo, ki je proti sporazumu z levico in za hajmverovsko diktaturo, osobito po zaplembi orožja v Ottakringu na Dunaju. Kresale so se iskre in uspeh je bil ta, da je vlada podala ostavko. Po treh dneh je novo vlado zopet sestavil dr. Buresch. Splošno se je mislilo, da pride sedaj dr. Seipel na krmilo, vendar je on tako daleč politik, da prepušča rešitev težavnih vprašanj drugim. Splošno se smatra, da je nova Burescheva vlada, ki je zaprilegla 30. januarja, samo prehodna vlada in da bo sledila tej vladi vlada dr. Seipela. Nova vlada je manjšinska vlada in sestoji iz krščanskih socialcev in Landbunda, zato tudi nima dolgega življenja. Pogajanja so bila težavna, ker so bile landbundovske zahteve naperjene proti varčnostnemu programu. Landbund je namreč zahteval, da se mu da mesto državnega tajnika pri poljedelskem ministrstvu. Ustvariti bi se moralo tako novo mesto, kar seveda zopet stane denar. Vlada je sestavljena sledeče: zvezni kancler in zunanji minister dr. Buresch, podkancler inž. Winkler, finance dr. Weidenhoffer, prosveta Czermak, poljedelstvo in šume dr. Dollfuss, trgovina Heini, pravosodje dr.

Schuschnig, vojna Vaugoin, socialno skrbstvo dr. Resch. Nezasedeno je še notranje ministrstvo. Osebo stavi Landbund. Notranji minister bo imel tudi celokupno varnostno službo v rokah. V vladi ni več dr. Schobra in vsenemca dr. Schürfa, nov je dr. Schuschnig, tirolski krščanski socialc in monarhist. Nova vlada bo navezana na vsenemce, ozir. Schobrov blok.

Dr. Buresch o notranjem položaju. Zvezni kancler je govoril o tem vprašanju v zvezi prireditve avstrijske Lige Društva narodov. Posebna komisija še enkrat proučava proračun, ali bi se dalo še kaj prihraniti. Za kritje svojih izdatkov se država ne bo posluževala novčane banke in tudi ne bo najemala posojila. Vrednost denarja se mora vzdržati. Vlada pa bo tudi strogo izvajala kontrolo nad deželami in občinami. Največja nevarnost za denar je v notranjosti. Pri avstrijskih denarnih zavodih se je dvignilo 400 milijonov S in poleg tega je bilo prenešenih od 300 do 500 milijonov S v inozemstvo. Če bi ta denar krožil v državi, bi bila kriza manj občutljiva. V zadnjem času se zopet nekaj več vplaga. Devizno gospodarstvo mora obstojati naprej, ker rabimo tuj denar za odplačilo inozemskih dolgov. Do konca februarja bomo imeli že 500.000 brezposelnih. Vlada je zaprosila upniški odbor, da pošlje delegata, kateremu bo stavila predloge glede glavnega ravnatelja Kreditnega zavoda. Kar se tiče jamstva in kako bo država spravila skupaj potrebne vsote, obstoji že poseben načrt, ki bo predložen upniškemu odboru. Vlada se bavi z najetjem notranjega posojila, kateremu naj bi sledilo zunanje posojilo. — Kreditni zavod je odpovedal službo 274 nameščencem. Lani je imel zavod 1900 nameščencev; odsloviti se jih namerava toliko, da jih ostane še okrog 1250. Ob tej priliki se slišijo zahteve, da naj se odslovi judovsko uradništvo, ker bodo zavodu pomagali zopet na noge tudi le nežidje.

Poslanec nemške manjšine v Jugoslaviji dr. Kraif v narodni skupščini. Pri adresni debati se je oglasil k besedi tudi predstavnik nemške narodne manjšine dr. Štefan Kraif in izvajal, da so narodne manjšine slej ko prej voljne deliti dobro in zlo z vsem jugoslovanskim narodom in bodo posvetile vse svoje skromne moči za dobrobit vsega naroda, za njegov kulturni, gospodarski, socialni in nacionalni razvoj. Režim, ki je zavlada po 6. januarju, je bil narodnim manjšinam mnogo bolj naklonjen kakor vsi prejšnji parlamentarni režimi, zato so ga narodne manjšine toplo pozdravile. Govornik je nato obširno razpravljal o prosvetnih ustanovah nemške narodne manjšine, izražujoč pri tem zahvalo vladi, ki je dovolila ustanovitev zasebnega nemškega učiteljskega. V toplih besedah, ki jih je zbornica sprejela z dolgotrajnim odobravanjem, se je zahvalil kralju za njegovo skrb, ki jo posveča tudi narodnim manjšinam, zlasti pa za njegovo skrb pri reševanju gospodarske krize. — Pri razpravi o odgovoru narodnega predstavništva na prestolni govor se je oglasilo tudi več slovenskih poslancev in senatorjev, med njimi tudi senator dr. Valentin Rožič.

Delo izjemnega sodišča v Italiji. Izjemno sodišče v zaščito države, je izvršilo v zadnjih štirih mesecih šest procesov, v katerih je bilo obsojenih 70 obtožencev skupaj na 307 let leče. Vsi ti obsojenci so iz Julijske Benečije. V celoti pa je bilo v drugi polovici 1931 v Italiji 51 procesov politične naravi, v katerih je bilo obtoženih 609 oseb, obsojenih pa 427 oseb skupaj na 1900 let ječe. Številni procesi v zaščito države so najboljši dokaz, ali da Italijani niso zadovoljni z diktaturo ali pa da se fašizem oprilejme bilk v strahu, da vtone v morju nezadovoljstva med prebivalstvom.

Španska vlada razpustila jezuitski red. Vlada je izdala odlok o razpustu jezuitskega reda na Španskem. V odloku se naglašja, da morajo novici reda v desetih dneh zapustiti skupno samostansko življenje. Z odlokom se jemlje redu vsa pravica, da bi razpolagal s svojim imetjem, ker preide to v last države, ki bo njega dohodke porabljala za dobrodelne namene in šolstvo. V roku desetih dni morajo banke, zasebniki in druge pravne osebnosti javiti finančnemu ministru vloge, tekoče račune, vrednostne papirje in drugačno imetje reda. Posebna vladna komisija bo nadzorovala izvedbo predpisov. Proti razpustu jezuitskega reda je papež protestiral.

DOMAČE NOVICE

ROJAKI!

Za našo pevsko prireditev dne 7. februarja v kinodvorani v Borovljah vlada veliko zanimanje. Našemu vabilu so se nadvse častno odzvali meščani iz Borovelj in se bodo naše večerne prireditve polnoštevilno udeležili. Na Vas, Podljubeljčani, Plajberžani, Selani, Glinjčani, Šmarječani in vsej daljni in bližji okolici je, da dokažete zanimanje za popoldansko prireditev. Prvikrat v naši zgodovini si podajo v našem Rožu roko pevci cele naše Koroške in podajo v mogočnem zboru našo melodijo! Vstopnice bodo tudi pri blagajni pred dvorano na razpolago. Železniška in avto-zveza tja in nazaj je za vse goste izredno ugodna.

Bolnišnica usmiljenih bratov v Št. Vidu ob Glini. Ravnokar je izšlo 54. letno poročilo za leto 1931, iz katerega posnemamo sledeče podatke. Zdravniki so bili trije. Od leta 1930 je ostalo 87 bolnikov, lani je bilo sprejetih 1934, tedaj je bilo 2021 bolnikov v oskrbi. Od teh je bilo odpuščenih 1851, umrlo je 90 bolnikov. Od odpuščenih in umrlih je bilo 692 popolnoma brezplačno v oskrbi skupaj 10.764 dni. Število oskrbovalnih dni znaša 34.676, povprečno na bolnika 17.15 dni. Po veroizpovedi je bilo 1869 katoličanov, 43 protestantov, 23 brezvercev, 4 starokatoliki in 2 ruska pravoslavna. Večino bolnikov je dala Koroška. Odstotno jih je največ umrlo na novotvorbah. Operacij je bilo zelo mnogo. Vsak dan dobi 60 revežev, posebno brezposelnih gorko jed in kruh. Predstojništvo bolnišnice se najtopleje zahvaljuje vsem gg. zdravnikom, čč. sestram, vsem javnim uradom, čč. duhovščini in vsem dobrotnikom in dobrotnicam za denarno ali gmotno podporo. Obenem prosi č. br. prijor za to naklonjenost tudi v prihodnje, da se bo moglo to človekoljubno podjetje vzdržati tudi v bodočnosti.

Nekateri podatki o Togalu. Nad 6000 zdravnikov je oddalo glasom notar. potrdil strokovnjaška mnenja o Togalu, in sicer pri protinastih, revmatičnih in živčnih bolečinah, glavobolu in boleznih vsled prehlada. 365 zdravnikov potrjuje neškodljivost in ugajanje Togala, 250 zdravnikov povdarja posebno premoč Togala, 120 poročil iz klinik in bolnišnic priznava zanesljivost Togala. Ti podatki, brez vprašanja, so jasn dokaz o izbornem učinku Togala.

„Beseda“ o sodobnih vprašanjih je revija, ki naj izpopolni vrzel, ki je nastala, odkar „Socialna misel“ ne izhaja več. Revija obravnava socialna in kulturna vprašanja po načelih krščanstva. I. številka ima sledečo vsebino: Terseglav: V čem je naša rešitev? dr. Veber: O ljubezni in pravici, dr. I. P.; Vzroki današnje gospodarske krize, inž. Strajnar: O smernicah elektrifikacije, Winkler: Ure brez kazalcev, itd. „Beseda“ se naroča za Avstrijo letno 8 S. Revijo priporočamo posebno inteligenci.

Pokrče. (Adventisti.) Ali je vzrok ta, da se je izpremenilo jezikovno obiležje fare ali sedanje dušno pastirstvo, tega ne vemo, dejstvo pa je, da je pri nas zelo napredovalo brezversko gibanje, predvsem adventistično. Iz Lečje gore se širi protiverska propaganda po sosednih vaseh. Protiverski agitatorji se pač zelo motijo, če računajo s tem, da bo v par mesecih vsa župnija v adventističnem taboru. Zavedne slovenske družine in družine, ki dajo kaj na preteklost in vero slovanskih naših pradedov, adventisti nikdar ne bodo dobili na svojo stran. Saj tvorijo te družine dejansko tudi jedro katoličanov v fari. In je zanimivo, da adventistični propagatorji prihajajo k naši božji službi, po cerkvenem opravilu pa se podajo na agitacijo za brezverstvo. To se pravi, norčevati se iz Boga. In otroci! Ali ne bodo brez vere že zrastle kot boljševiki? Vera je najboljša vzgojno sredstvo. Zato pokažite vsem oznanjevalcem druge vere takoj vrata!

Št. Radegunda. Pred štirimi leti je umrl v Št. Radegundi, občina Ruda, Filip E h a r t, posestnik pd. Jegartovega posestva. Lani je bilo posestvo prodano, rajni Filip je zapustil preveč dolgov. Bil je sicer podjeten mož, a ni znal varčevati. Nova posestnica je lani kupila na dolg, oziroma je prevzela posestvo z dolgovi vred, a ni imela potrebne gotovine, da bi dolgove poravnala. Tako se posestvo zdaj zopet prodaja z vsem inventarjem vred. Posojilnica namreč terja posojeni denar nazaj. Če se drža-

vam daje moratorij ali odlog plačila dolžnih kapitalov, bi bilo to tembolj potrebno za posameznike. Kje naj v sedanji krizi ljudje vzamejo denar, da plačajo dolgove? Kmeta je treba rešiti, ne pa v strašni gospodarski krizi terjati od njega vrnitev izposojenega kapitala, kar pomeni njegovo gotovo propast! Kmet je steber države, in če kmet propade, bo propadlo vse! — Licitacija pd. Ehartovega posestva se vrši 13. februarja t. l. ob 9. dopoldne pri okrajni sodnji v Velikovcu. Vrednost: 41.000 S, najnižja ponudba: 27.334 S. Proda se hiša, v kateri je gostilna, zidan hlev, svinjska kuhinja, keglišče, lesena bajta in še par manjših stavb. Dalje 2,6 ha travnikov, 1,54 ha pašnikov, 11,54 ha njiv, 59 a vrta, nad 5 ha gozda. Dalje: 8 goved, en par konj, 12 svinj, gostilniški in gospodarski inventar, motor.

Borovlje. (Obč. seja dne 26. jan.) Uvodoma se vzame na znanje, da se je poklical v odbor mesto umrlega odbornika Sablatnika g. Janc iz Podgore in mesto odstopivšega Sigotta g. Buxbaumer iz Borovelj. Nadalje poroča župan, da je došla od dež. kult. sveta podpora, ki je bila namenjena za gorske kmete naše občine. V sporazumu z zastopnikom tukajšnje kmetijske podružnice se je znesek, deloma tudi krmila, razdelil izrecno le med gorske kmete. — Naša občina je štela začasno okoli 350 brezposelnih, od katerih jih je bilo 66 brez vsake podpore. Nabralo se je za te okoli 2300 S podpore in precej obleke in živil, kar se je razdelilo med najrevnejše. — Dolga debata se vrši radi boroveljskega kina. Navadni filmi postajajo vedno redkejši in jih v par mesecih sploh ne bo več dobiti. Ne preostane drugega, kakor preurediti kino v zvočni kino. To bi stalo po dosedanjih ponudbah približno 14.000 S. Skušalo se je stopiti v stik z neko dunajsko trdkvo, da bi prevzela kino v najem za dobo 10 let ter plačevala letno 10.000 S najemnine. Do sedaj še ni bilo mogoče doseči sporazuma in pododsek kine se pooblašča, da razpravlja še nadalje o tem ter stavi nato končno predloge glavni skupni seji. Ako se z dotičnim najemnikom ne doseže sporazum, se bo najelo v to svrhu posojilo in občina bo predelala in izpeljala vse sama. — Sprejme se proračun za šolo v Kapli, ki predvideva za leto 1932 1800 S. Borovlje prispevajo k temu 1100 S. — Sprejme se nekaj oseb v obč. pristojnost, nekaj odkloni. — Humberk in Voigt sta ugovarjala radi prispevkov k bajtiški cesti. Se zavrne. Reši se še nekaj točk ubožnega odseka.

Bilčovs. (Naši čebelarji.) Zima pritiska z vso svojo razpoložljivo silo. Vse si išče gorkega kotička. A že se tudi po naših gričih in hribih kažejo znamenja, da se tej sili tudi že odvzemajo moči. In če med mrzlimi dnevi posveti na nas solnce s svojo toploto, tedaj pač ljubitelji čebelic kaj radi pogledujejo pred svoj ulnjak, da vidijo, je li še v vseh panjih življenje, zakaj tudi marsikatero čebelico privabi gor kota na prosto. Vesel se vrača čebelar v svojo toplo sobo, če je ugotovil, da njegove čebelice še vse žive. Stara in davno že vkoreninjena je med nami ljubezen do čebelic, in ta ljubezen je združila že pred dolgimi leti naše čebelarje v svoje čebelarsko društvo. Tudi danes imamo pri nas še to društvo, ki je imelo 10. januarja svoj občni zbor. Marsikatero zanimivost si vedo ob takih prilikah povedati čebelarji, da še bolj poživijo ljubezen do svojih pridnih živalic. Naše društvo šteje 29 članov, ki imajo skozi zimo 565 panjev. Za te so si za pomladno krmljenje naročili 1665 kg sladkorja. Res velika žrtev, a upajmo, da prinese letošnje leto našim čebelicam prav mnogo lepih dni, da bodo mogle tudi povrniti trud in žrtve svojim gospodarjem. Za prodajo imamo letos javljenih 98 panjev.

Sele. (Poroka.) Zdelo se je že, da bo tudi letošnji predpust ostal vdovec, pa vendar ni bilo tako. V ponedeljek 25. jan. sta stala pred poročnim oltarjem Simon Olip in Pavla Kelih. Oba sta člana izobraževalnega društva, oba cerkvena pevca, ženin tudi tajnik društva in posojilnice. Tovariši pevci so ju z ubranim petjem vpeljali v novi stan. Da je bilo tudi na ženitovanju vse židane volje, se razume. Bilo srečno!

Radiše. (Rajni Rakovnikovi materi v spomin.) Dne 16. januarja se je raznesla tužna vest, da tihe in ponižne Rakovnikove matere ni več med nami; še nedeljo prej smo jo vi-

Für jede Wäsche nimm Persil!

deli v cerkvi, osem dni navrh pa je že bila na mrtvaškem odru. Močna pljučnica ji je v štirih dneh pretrgala nit življenja. Ob ogromni udeležbi smo jo spremljali na kraj počitka. Novi domači č. župnik se je v globoko zajetih besedah poslovil od nje, ki je trpela in se žrtvovala za svoje. Tudi domači pevci so se poslovili od nje na domu in ob grobu. Da ohrani dom, je bila marljiva kot mravlja, zraven pa vedno dobre volje in junaška v bolesi. Svetovna vojna ji je vzela edinega sina, par let navrh pa je izgubila svojega dragega moža. Ni pa bila samo pridna gospodinja, ampak bila je tudi verna žena, ki je vsako leto romala k Mariji gosposvetski. Ne smemo pa je prezreti kot odločne slovenske matere. Vsa leta je bila naročnica našega lista in Mohorjevih knjig ter ji je bilo posebno žal, da jih v zadnjem času ni mogla več prebirati radi pešanja vida. Mati, dolgo si skrbela in delala, odšla pa tako naglo od nas, da se ti niti tvoji niso mogli zahvaliti za vso ljubezen in skrb, ki si jo jim izkazovala. Počivaj sladko v zemlji domači, tvoji duši pa večni raj!

Koroške novice. Dne 23. januarja so za beležili na Koroškem 18.598 podpiranih in 18.983 nepodpiranih brezposelnih. Število brezposelnih je še vedno od tedna do tedna višje. — Jutri se sestane koroški deželni zbor na večdnevno zasedanje. Obravnaval bo občinski volilni red, zakon o ustanovitvi kmečke zbornice, proračun mesta Celovec itd. — Celovec zaposluje 328 delavcev, ki stanejo na leto 34.874 S in zaslužijo povprečno 106 g na uro. Skrbeti mora občina za 500 preskrbovancev, 60 sirot in 100 hiralcev. Za obresti in odplačila mora plačati letos 1.200.000 S, primanjkljaj proračuna pa znaša 220.000 S. Ta primanjkljaj se bo dal s pametnim gospodarstvom izravnati z dohodki, da bo proračun uravnotežen. V občini vlada sedaj čisto drug duh. Občinski odbor je obravnaval 29. jan. proračun za letošnje leto. Narodni socialisti, stanovski gospodarski blok in vsenemci so pred glasovanjem zapustili sejno dvorano. Vsled nesklepčnosti se je morala sklicati nova seja, ki je proračun sprejela. Pri teh strankah je strankarski interes višji nego vsesplošni, ker se jim gre samo za agitacijska sredstva, ne pa za blagor občanov. — Poravalno postopanje trgovca Jožefa Logarja v Železni Kapli je bilo potrjeno. Poravalno postopanje se je uvedlo o premoženju posestnika in gostilničarja Josipa Maierhoferja v Zgornji vasi pri Rudi. — Pri okrajnem sodišču v Beljaku pride dne 25. t. m. na javno dražbo Avguštinovo posestvo v Drevljah. Cena 18.300 S, najnižja ponudba 12.200 S. Dne 7. marca pride na javno dražbo pri okr. sodišču v Dobrli vasi Dobajčevo in Ilgovčevo posestvo v Globasnici. — Za učitelja v Galiciji je bil imenovan preklicni učitelj Teodor Ottowitz v Št. Jakobu v Rožu, v Grebinju preklicni učitelj Karl Soyerl. Upokojeni so bili Hugo Pirker v Podklostru, Ernest Ebner v Vodičji vasi in Otto Peyker v Velikovcu.

DRUŠTVENI VESTNIK

Partitura življenja.

Zakaj vas vabimo v Borovlje na pevsko prireditev „Domača pesem“? Zato, da bo rastlo v nas vseh spoštovanje pred svetom naših očetov. Kajti ta svet naših prednikov je bil tako poln harmonije v hiši, vasi in dolini, tako bogat notranje ubranosti v njihovih dušah, da je razsiral vse to bogastvo celo v pesem. In po prireditvi naj bi nam ostal vsem nasvet: **Poslušajmo staro pesem in jo hranimo, da bo začela tudi v nas zopet rasti želja po notranji in zunanji ubranosti. Z vedno silnejšo željo bo postajala tudi pot vedno jasnejša.**

Saj tudi mi tako rabimo harmonije! Harmonije, da bi rastle naše družine zopet iz ljubezni in žrtve v vzajemno občestvo naše vasi in po njem v celoto doline in naroda!

Harmonije rabimo v dnevu disharmonije, krika in joka.

Kako velika je ubranost potov, nastajanja in prehajanja v velikanskem svetu ozvezdja! Z njim se družijo vsa ta božja narava okoli nas v kamnu, rastlini in živali v tihi pesmi enega samega slavospeva. Veliki koncertni zbor človeštva pa kriči disharmonijo svetovne vojne in svetovne krize.

Tudi človeštvu je dal Stvarnik partituro, življensko pesem ljubezni in pravice. A narodi se je branijo in bi raje svojo pesem sebičnosti in krivice. Zato ta disharmonija.

Blagor zato vam, ki ste še zdravega posluha in dobrega pogleda, vam, katerih srca še bijejo zdravje in katerih duše še hočejo sreče! Blagor vam, ki boste znali razbrati iz tisočletne melodije zdravi napev življenja!

Bodočnost bo rabila le zdravé, močne ljudi, ker bodo gradili na razvalinah sedanjosti.

Pozor!

Rojaki! Pridite v nedeljo, dne 7. februarja na veliko pevsko prireditev

„Domača pesem“

ki se vrši v kinodvorani v Borovljah. Za daljne goste je prireditev ob 1/23. uri pop., za bližnje ob 1/28. uri zvečer.

Spored obsega naše narodne pesmi in ga izvaja 10 moških zborov naše Koroške z 120 pevci:

Spored:

1. Skupni zbor.
2. Nagovor zastopnika S. K. S. Z.
3. Pevci z Zile.
4. Zgornjerožanski zbor.
5. Spodnjerožanski pevci.
6. Pesem Gorjancev.
7. Zbor iz Podjune.
8. Zbor fantov iz Borovelj in okolice.
9. Dva šaljiva kupleta.
10. Enodejanka „Čevljev ni“.
11. Skupni zbor.

Pridite in oddolžite se pevcem za njihov trud in veliko žrtev! Na prireditvi najdete od diha v našem težkem dnevu.

Malošče. (Sestanek.) V nedeljo, dne 14. februarja se vrši ob 3. uri pop. pri Nontu v Maloščah večji prosvetno-gospodarski sestanek S.K.S.Z. za Koroško, na katerem govorita dva govornika iz Celovca o svetovnem gospodarskem položaju in o izgledih v bodočnosti. Pri sestanku sodelujejo domači tamburaši in brniški pevci. Sestanek, ki bo obenem zaključil fantovski voditeljski tečaj, obeta biti prav zanimiv in zato opozarjamo nanj vso tamošnjo okolico.

Bilčovs. (Igrali bomo!) Zopet se pridno pripravljajo igralci našega društva na igro „Domen“. Vsem našim prijateljem tem potem sporočamo, da se ta igra uprizori v nedeljo, dne 14. februarja ob 3. uri popoldne pri Knabrlu v Velinji vasi. Ker je ta igra vzeta iz življenja naših prednikov, bo prav gotovo vse zanimala.

Homeliše. (Izredno.) Gledale so Homeliše, ko nas je prišlo 24. januarja toliko takorekoč nepovabljenih. Nihče ni razglašal, nihče nas ni vabil, samo neko šepetanje je bilo slišati že nekaj časa med fanti in dekleti. Ko smo bili gotovi, za kaj se gre, smo bili tam in zasledovali smo potek igre „Za križ in svobodo“. Nekaj neverjetnega za nas. Fantje in dekleta so si postavili oder v vaški gostilni ter nastopili tako dostojno in samostojno, da smo mislili, da imamo pred seboj izurjene igralce. Pomisliti je treba, da nimamo v vasi nikakega izobraženca v pravem pomenu besede. Oseba, ki je iz trgovskega stanu, ki je dala pobudo za to prireditev in jo izvedla, zasluži vse priznanje. Prireditev je bila brez vstopnine. Majhna dvorana je bila nabito polna. Med njimi smo mogli ugotoviti tudi našega vrlega župana, ki bo zastavil svoj vpliv, da pridejo igralci tudi na oder

v Šmarjeti, da bi dali zgled in pogum domačinom. Šmarjeta živi nekako odrezana od sveta in zdi se nam, da ima premalo duševne hrane. Kako potrebno bi bilo kulturno društvo!

GOSPODARSKI VESTNIK

Kako rešimo naše domačije?

Avstrijsko kmetijstvo, da kmetijstvo vsega sveta preživlja težke čase. Z uvedbo strojev v kmetijstvo, posebno s kosilnico združene mlatilnice (Dreschmäher), stroja, ki na polju žanje, mlati in zmlačeno žito obenem čisti, ki rabi samo nekaj ljudi, da požanje, zmlati in očisti posetve velikanskih njiv v enem dnevu, se je proizvodnja žita v Ameriki jako pocenila. Ker se je prvotno dalo pri pridelovanju žita na ta tehnični način veliko zaslužiti, so pritegnila podjetja čim dalje več neobdelane zemlje pridelovanju žita. Saj gnojiti jim take deviške zemlje ni treba in stroji požanjejo samo klasje in slama se nepožeta sežge na polju.

Ker se je na ta način proizvodnja žita večala in večala, je prišel končno čas, ko se žita veliko več pridelava, nego ga moremo porabiti.

Amerika je sicer daleč od nas in prevoz žita do nas že nekaj stane. Veliko nevarnejši tekmeč se dviga za evropsko kmetijstvo v vzhodni Evropi v boljševiski Rusiji. Tam družijo kmetiška posestva v velika združena posestva, takozvane kolhoze. Ta posestva so začeli boljseviki obdelovati na ameriški način. Tudi v Rusiji so velikanske ravnine, ki so še nikoli niso obdelovale, sedaj pa jih obdelujejo z najmodernejšimi stroji.

Vzporedno z Ameriko in Rusijo pa se je tudi v Evropi proizvodnja žita v državah, ki so morale pred svetovno vojno uvažati žito, skoraj povsod tako dvignila, da jim je uvoz žita že popolnoma odveč, oziroma bo v dohledni dobi.

Padec žitnih cen je tedaj popolnoma jasen in skoraj bi rekli nujen. Da države, ki rabijo nekaj uvoza žita, ščitijo svoje lastne kmete, ki vendar ne morejo tako poceni prodajati svojega žita, nastavijo na uvoz carino.

Kako more carina dvigniti cene, vidimo pri nas posebno pri rži in pšenici. Medtem ko je lani in še letos pred zvišanjem carine stala rž stot po 17 do 20 S, stane sedaj po 33 do 40 S. Tudi pšenica, ki je stala prej 23 do 25 S, stane sedaj do 37 S meterski stot. Ječmen za krmo, ki ni ocarinjen, je tudi letos poceni. Pripomniti pa moramo, da prodajajo žito samo veleposestva in večji ravninski posestniki. Gorjanci in sploh mali kmetje se bavijo v prvi vrsti z živinorejo in svinjerejo. Pravi gorjanci se v splošnem bavijo samo z živinorejo, ker bi morali za svinjerejo dokupovati ito ali tudi krompir. Radi slabih poti in oddaljenosti od tržnih središč pa dokupovanje krmil reje zelo podražuje. Za živino in svinjerejo pa vlada ni imela tako dobrega srca nego za proizvajalce žit, in čutili smo in še čutimo, da nam nove trgovinske pogodbe poleti leta 1931, s katerimi so nas prej vedno tolažili, niso prinesle dvige cen, ampak cene živine so padle še veliko nižje, nego so bile pred zaključkom trgovinskih pogodb. Sicer je pri živini igral nekaj vloge splošni svetovni padec, ali resnično je, da so bili Avstrijci pri trgovinskih pogodbah opeharjeni, ker so celo stvar najbrže premalo razumeli.

Ker je radi stalnega padanja cen živine in prašičev postal položaj kmeta obupen, leze kmet vedno bolj v dolgove. Obrésti so oduševane, na drugi strani pa v kmetijstvo naloženi kapital ne nese nobenih obrestí. Ni čuda tedaj, da so kmetje začeli groziti vladi in staviti svoje zahteve, katerih izpolnitev naj bi omilila njih položaj.

Vlada je končno vendarle uvidela, da se bo pri teh razmerah kmetijstvo uničilo. Hoče pa vendar, da ji še naprej plačuje še višje davke nego v boljših časih, je dosegla, da je parlament sprejel zakon o prometu z živino. Predvidoma se bodo dalje na podlagi tega zakona, ako se bo strogo izvajal, cene res dvigniti; vendar vidimo in žal tudi čutimo na lastni koži, da postava še ni obrodila olajšanja. Cene na dunajskem življenskem trgu so prvotno

zelo poskočile, zadnji tedni pa beležijo samo padce.

Četudi se položaj kmeta dan nadan slabša, on vendar ne obupava, ampak veruje v božjo pravico, ker je prepričan, da tako kratkoma ne more iti naprej in da se končno mora njegov položaj na ta ali oni način vsaj toliko izboljšati, da bo mogel živeti na svoji grudi, četudi ob trdem delu.

Avstrijskemu kmetu je znano, da je največja rakrana avstrijskega državnega in deželnega gospodarstva draga uprava, ker je povsod, posebno pa na višjih mestih preveč uradništva, ki je še poleg tega predobro plačano. Na svojih protestnih zborovanjih stavljajo kmetovalci kot prvo zahtevo, da se pomenostavi uprava in znižajo plače posebno višjih uradnikov. Ker kmetje vidijo, da so se od njih izvoljenih poslanci za kmetijstvo premalo potegovali, zahtevajo dostikrat mesto sedanjih strank stanovsko zastopstvo.

Da gospodari naša država res slabo, razvidimo iz primerjanja avstrijskega državnega proračuna s češkoslovaškim. Avstrijski in češkoslovaški proračun sta skoro enako visoka, in Češkoslovaška ima dvakrat toliko prebivalcev. Vsak državljan plača tam povprečno polovico manj državnega davka, četudi je tam rodovitna zemlja in veliko boljše razvita industrija nego pri nas. Prebivalstvo bi tedaj lažje preneslo visoka davčna bremena. Upoštevati moramo tudi, da ima Češkoslovaška približno 10-krat toliko vojaščine nego mi, ki gotovo ne bo manj stala kakor naši vojaki-uradniki. Na drugi strani je še ta resnica, da imamo mi mesto navadnih vojakov jako veliko število dobro plačanih generalov in častnikov, da se lahko ponašamo s tem, da je naša mala vojska zelo draga. (Dalje prihodnjic.)

Klirinški promet med Avstrijo in Jugoslavijo. Vsled nastalih težkoč je stopila pogodba o klirinškem prometu med Avstrijo in Jugoslavijo v veljavo šele 20. t. m. Klirinška pogodba se ozira samo na blagovni promet med obema državama in ima ta namen, da se ne prenaša denar iz ene države v drugo, ampak izmenjavata Narodni banki tirjatve. Kdor ima po 20. januarju plačati za dobavljeno blago v Jugoslaviji kakšen račun, ga mora plačati v naši valuti Narodni banki. Obratno plača jugoslovanski dobavitelj avstrijskega blaga avstrijski račun jugoslovanski Narodni banki v jugoslovanski valuti. V Avstriji računajo za 100 Din. 12.516 S, v Jugoslaviji pa za 100 S 798.947 Din. Za starejše dolgove so posebni predpisi. Narodni banki izmenjata med seboj račune, tirjatve avstrijskih tvrdk in tirjatve jugoslovanskih tvrdk, in izplačata račune vsaka v svoji valuti. Jugoslovanski izvoznikar bo dobil plačan svoj račun v jugoslovanski valuti, avstrijski izvoznikar pa v avstrijski valuti.

Naša trgovinska bilanca. V lanskem letu je znašala vrednost uvoza v Avstrijo 2208.2 milijona S napram 2738.9 milijona S v letu 1930; vrednost izvoza je znašala 1340.5 milijona S napram 1879.6 milijona S v letu 1930. Potemtakem je padel uvoz za 530.7 milijona S, izvoz pa za 539.1 milijona S. Po dosedanjih računih znaša pasivnost bilance 867.7 milijona S, to je za 8.4 milijona več nego leta 1930. Uvoz se je zmanjšal vsled tega, ker se je uvozilo živil in živine za 173.7, premoga za 13.2, sirovin za 120.4 in gotovih izdelkov za 231.7 milijona S manj.

Celovski trg. Živina: plemenske krave 100—120, pitane krave 60—80, pitani prašiči 130—150, plemenski prašiči 150—180 g za kg žive teže. Žito: pšenica 32—33, rž 34—35, ječmen 22—24, oves 23—24, ajda 23—24, koroza 18—22, grah in leča 80—120, fižol 40—60, krompir 14—18 g za kg. Sladko seno 12—14, kisló 7, slama 8—10 S meterski stot. Kisló zelje 50—70, kislá repa 50—60 g, goveja mast 6, sirovo maslo 4—5.20, prekajena slanina 4, sirova slanina 2.80, zaseka 3—, sladka smetana 2.40—4.00, skuta 1.20—1.40 S, mleko 40—42 g, jajce 18—20 g, piščanci 3—4, race 4—6, gosi 12—15 S komad, trda drva 6, mehka 5 S meter. — Krma v Gradcu: sladko seno 14—15, kisló seno 10—12, slama 8—12 S za meterski

stot. — Dunajski trg ja kazal pretekli teden naslednje lice: teleta so se pocenila za 10 g, pitane svinje za 5 g, mesne svinje pa so se podražile za 5 do 10 g. Promet je bil slab.

RAZNE VESTI

Dogodki po svetu. V enem letu se popije na Dunaju 286.000.000 l mleka. To mleko bi tvorilo 10 m širok, 1 m globok in 28 m dolg potok. Na osebo pride v mesecu 13 l. Primeroma popije Dunaj zelo veliko mleka. In skoro vse to mleko se pridelava doma. — Vsled podražitve bencina se vračajo Dunajčani h konjem. Konje je nakupilo že 50 dunajskih tvrdk in opustilo tovarne avtomobile. Patemtakem so že izgledi za konjerejce. — Jetniki okrajnega sodišča v Leobnu so se 23. januarja porili. Iz celic je bilo slišati vpitje „glad, kruha!“ Jetniki so razbili opremo celic in se zabarikadirali. Čez eno uro, ko je predstojnik sodišča obljubil, da bo odpravil nedostatke, je nastopil zopet mir. — Štajerski Heimatschutz je prekinil stike s krščanskimi socialci. — Lani je bilo kovanih 101.935 zlatnikov po 100 S, 169.003 zlatnikov po 25 S in 500.000 srebrnih novcev po 2 S. — Anglija: V rudniku Llowynpia v Južnem Walesu je nastala velika eksplozija, pri kateri je bilo ubitih 11 rudarjev. V trenutku eksplozije je bilo v rovih zaposlenih 1000 rudarjev. Vsi drugi so se dali rešiti. — Britanska podmornica M 2 se je potopila s 55 možmi posadke. Lep miglaj za razorožitveno konferenco. — Ostale države: V San Salvadoru so izbruhnili komunistični nemiri. Pri spopadih z vojaštvom in policijo je bilo ubitih nad 1000 oseb. — Budimpeštanska mestna uprava je ustanovila preko 100 kuhinj, ki razdele na dan 52.000 kosil. Število kuhinj se bo še povečalo tako, da bodo mogle prehranjevati vsaj 60.000 ljudi. Tudi na Madžarskem vlada velika brezposelnost.

Pes rešil škofu življenje. Iz Firence poročajo o nenavadnem dogodku, ki se je primeril v San Miniato, znani božji poti v bližini Firence. V ranih jutranjih urah je šel 73-letni škof Nezzosi čez popolnoma prazen trg v cerkev. Nenadoma ga je napadla slabost in se je zgrudil. Neki pes, ki je najbrž že večkrat srečal škofa na tej poti, je tekel v cerkev in začel lajati ter se navzlic temu, da so ga skušali spoditi iz cerkve, tako zvijal, da se mu je približal duhovnik. Pes je popadel duhovnika za plašč in ga vlekel na trg, kjer je ležal škof v nezavesti. Z umetnim dihanjem se je posrečilo obuditi škofa zopet k življenju. Če bi ne bilo psa, bi bil cerkveni dostojanstvenik gotovo umrl na trgu brez človeške pomoči.

Aparat zoper smrčanje. Londonskemu patentnemu uradu je predložen patent za dramljenje smrčečih oseb. Naprava ima mikrofona, ki si ga človek pritrdi v bližini ležišča. Čim zasmrči, sproži mikrofona posebno mašinerijo in ta zbode smrčečo osebo z iglo, da se mora zbuditi. Izumitelj si obeta od svojega patenta mnogo zaslužka.

IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO V DOBRLI VASI.

VABILO.

Imenovano društvo nujno vabi vse znance in prijatelje, da posetijo našo prireditelja na

pustno nedeljo, dne 7. februarja 1932
ob 3. uri popoldne v Društvenem domu
v Dobrli vasi.

Igrajo se

UBOGI SAMCI.

ODBOR.

Dam za 2 kg oprane volne 1 meter sukna.
GREGOR WIESER,
krojač na Koblu pri Borovljah

Voščene sveče, za svečnico zvitke,
okrogle in ploščate,
kadilo, olje za svetilke, **kupice in stanje**
se dobi poceni v trgovini

Fran Siebert,

Celovec, Stauderjeva hiša, nasproti cerkve sv. Duha.